M144-2026

PRO BRABANT D66 noord-brabant SP ChristenUnie SGP Noord-Brabant

Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 6 november 2026,

behandelend het Statenvoorstel Begroting 2027,

constaterende dat

- Dat uit de rapporten van de Zuidelijke Rekenkamer[1] en de Droogtecommissie[2] de noodzaak is onderschreven om snel minder water te gaan gebruiken en grondwater te onttrekken, om zo de natuur te beschermen en voldoende water te hebben te hebben in de toekomst voor landbouw, bedrijven en drinkwatervoorziening.
- Uit de beantwoording op technische vragen over de begroting[3] blijkt dat er op dit moment nog veel latente ruimte in watervergunningen zit, en dat indien deze ruimte alsnog wordt benut dit grote gevolgen kan hebben voor verdroging van de natuur, de algehele grondwaterstand en daarmee ook de drinkwatervoorziening.
- De latente ruimte van vijf bedrijven met de grootste ongebruikte watervergunningen (15,6 miljoen kuub in totaliteit) groter is dan de hele pilot brak water (5 miljoen kuub) en pilot zeewater (10 miljoen kuub) bij elkaar moeten opleveren.

overwegende dat

- Ook de Provinciale Staten doormiddel van het vaststellen van het bestuursakkoord[4] en de aangenomen motie M123-2023[5] heeft opgeroepen werk te maken van reductie van latente ruimte in watervergunningen.
- In de statenmededeling Circulair waterbeheer en aanpak latente ruimte van 1 april 2025 is aangekondigd om met bedrijven afspraken te maken over vermindering van watergebruik, circulair watergebruik en vermindering latente ruimte, maar dat tot op heden nog niet is gebeurd.
- De provincie vergunningsruimte mag beperken waarvan gedurende drie jaar geen gebruik is gemaakt. Met de Omgevingswet is deze periode verkleint naar 1 jaar.[6]
- Het de sterke voorkeur heeft om vrijwillige afspraken te maken met bedrijven, zodat naar de individuele situatie van een bedrijf kan worden gekeken.

Verzoekt het college van Gedeputeerde Staten:

---

[1] 'Drinkwater in het gedrang' rapport Zuidelijke Rekenkamer, juli 2024. In het rapport van bevindingen wordt onder andere aangegeven: *Een grote hoeveelheid latente ruimte brengt het risico met zich mee dat er in de toekomst meer grondwater wordt onttrokken, terwijl het streven juist is om minder te onttrekken in de Centrale Slenk. Echter, het beperken van deze latente ruimte garandeert niet automatisch een verbetering van de grondwaterkwantiteit in de Centrale Slenk, omdat er in de praktijk niet noodzakelijk minder grondwater wordt onttrokken dan in voorafgaande jaren. Het intrekken van latente ruimte is met name een slot op potentiële groei.*

[2] Zonder water geen later, 15 september 2022.

[3] Vraagnummer 63, pagina 30 en 31.https://portal0600.ibabs.eu/document/agendaitem/71db5a18-a210-4c10-ae40-5a903a1eca6b/8912cca4-14f6-4768-95db-fef2ec5ada01/1e03266e-98d8-46e0-891b-42a635bdf2b0

[4] Bestuursakkoord 2023-2027 'Samen maken we Brabant'

[5] Motie van ChristenUnie-SGP: https://noordbrabant.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/0f4cc64d-9f1b-4316-9dda-48b0a2777474?documentId=831c822a-82b5-4750-abf0-7fdc3406dd82

[6] Omgevingswet artikel 5.40, lid 2, onder b.

- Dit jaar en in 2027 de eerste stappen te zetten in het beperken van latente ruimte door vrijwillige afspraken te maken met bedrijven, waarbij in ieder geval de gesprekken worden gevoerd met de top vijf bedrijven met grootste ongebruikte ruimte in de watervergunning.
- Indien dit niet leidt tot aanzienlijke reductie van de latente ruimte de mogelijkheden in de omgevingswet te verkennen tot intrekking van (deel van) de latente ruimte, om zo te zorgen dat natuur niet zal verslechteren, en voor voldoende ruimte in de toekomst voor landbouw, nieuwe bedrijven en de drinkwatervoorzienin g.
- Over de voortgang en resultaten Provinciale Staten op de hoogte te houden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Tom Ludwig, PRO
Dianne Schellekens, D66
Irma Koopmans, SP
Hetty Egger-van Oppen, CU-SGP